

Prijs Onderzoeksraad 2021 – Frans Verbeure**Laureaat:****Dr. Simon Baeckens****Promotor:****Prof. dr. Raoul Van Damme**

In 2007 studeerde Simon Baeckens af in een hoog-technische richting van het secundair onderwijs. Voor zijn uitstekende biologie-cijfers ontving hij een exemplaar van Darwins 'On the Origin of Species'. In die tijd twijfelde Simon nog tussen een carrière als voetballer, of wetenschapper. De Origin trok hem over de streep en hij startte een opleiding Biologie aan onze UA. Vier jaar later, tijdens een stageweek op een Kroatisch eiland, vielen mij in de eerste plaats zijn voetbal-skills op. Professoren zouden beter moeten weten, maar er bestaat een hardnekkig vooroordeel dat voetbaltalent en hoge intelligentie zelden samengaan. Toen Simon me vroeg als promotor van zijn masterproef, twijfelde ik dus. Gelukkig bleek Simon ook over een ongewone hoeveelheid overtuigingskracht te beschikken, en dus ging ik overstag. Het leverde een uitstekende masterthesis op over de merkwaardige relatie tussen kleur en immuniteit bij eilandhagedissen. Met dezelfde overredingskracht verwierf Simon ook funding voor een PhD over chemische communicatie bij reptielen, won hij een beurs voor een postdoc fellowship in Harvard, veroverde een post-doc positie bij het FWO en een Visiting Fellowship aan Macquarie University in Sydney, Australië. Momenteel wordt hij wereldwijd beschouwd als één van de rijzende sterren aan het firmament van de evolutiebiologie.

Zou hij daar vandaag ook staan als hij 14 jaar geleden geen Origin had gekregen? De vraag reflecteert eigenaardig genoeg Simons onderzoek. Zoals vele evolutiebiologen worstelt hij een beetje met een imagoprobleem. Men denkt dat hij hagedissen onderzoekt, hun kleuren, hun immuunsysteem, hun huid. Dat hij dat doet in de hoop van de natuur te kunnen leren, haar producten te kunnen imiteren in één of ander vernuftige toepassing. En Simon doet dat allemaal. Maar de echte crux van zijn onderzoek ligt veel dieper – zijn analyses gaan over de voorspelbaarheid van het leven. Over het belang van contingentie en convergentie in onze historiek. Zijn wij (en de andere levensvormen rondom ons) het enige logische eindproduct van strakke natuurlijke selectie - of slechts één van vele mogelijke uitkomsten, van vrijblijvende wendingen in een random verhaal? Ik ben alvast blij dat ook begiftigde voetballers al dit soort vragen aanpakken. Het toont hoe zéér fundamenteel en strategisch onderzoek hand in hand kunnen gaan.

Om voormelde redenen verzoek ik rector Herman Van Goethem en vicerector Ronny Blust om Simon Baeckens met de Prijs Onderzoeksraad 2021 – Frans Verbeure van de Universiteit Antwerpen te willen eren.